

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל

ונפגעי פעולות האיבה תש"פ

שיעור מחנכת לחטיבת הביניים

מטרות:

1. היכרות עם ההיסטוריה והמסורות הלאומיות של יום הזיכרון.
2. היכרות עם סיפור חייהם ומותם של נופלים.
3. פיתוח עמדה מורכבת כלפי יום הזיכרון- עלינו לזכור ולהזכיר את הנופלים, במקביל להתעסקות בחיים ובשאלת החברה בה אנחנו רוצים לחיות.

למחנכת

יום הזיכרון הוא יום בו החברה שלנו עוצרת ומייחדת את זכר הנופלים. בשיעור זה נשלב בין זיכרון הנופלים לבין קידוש החיים. לאור החודשים האחרונים ובצל משבר הקורונה, יש חשש אמיתי כי היחידים שישאו את הזיכרון יהיו המשפחות השכולות. יש לנו אחריות גדולה לחבר את כלל תלמידי ישראל ליום, לזכור ולספר. במהלך השיעור יהיה חלק בו ניתן לאפשר לתלמידים שהם חלק ממשפחה שכולה לספר על יקיריהם.

את השיעור כולו נעביר באמצעות המצגת המצורפת למייל.

אם יש בכיתה תלמידים\ות ממשפחות שכולות- חשוב לתת להם מקום בדיונים, ולהקדיש זמן במפגש הכיתתי לסיפור האישי שלהם, אם ירצו לשתף אותו עם הכיתה.

מהלך השיעור

חלק א - חידון על יום הזיכרון 10 דק'

חלק ב - היכרות עם סיפורים של נופלים 15 דק'

חלק ג - פיתוח עמדה מורכבת: עלינו לזכור ולהזכיר את הנופלים, במקביל להתעסקות בחיים ובשאלת החברה בה אנחנו רוצים לחיות 20 דק'

חלק א - היכרות עם היום (10 דק')

חידון עם שאלות על יום הזיכרון

בקשי מכל התלמידים להכין 3 פתקים קטנים, על כל אחד מהם לרשום את אחת מהאותיות: א', ב', ג'. בכל שאלה בקשי מהם להצביע. לאחר כל שאלה הסבירי במעט- מצורף הסבר קצר על כל שאלה.

השאלות מופיעות במצגת.

1. ד' באייר- נבחר ע"י הכנסת בשנת 1949 כיום הזיכרון.

2. שנת 1963- חוקק החוק בכנסת שמחייב לציין את יום הזיכרון.
3. זה לא משנה- ההחלטה היא לקבור את כל החללים בצורה דומה כדי להדגיש את כך שלא משנה מה היה התפקיד שלך או מאיזה סיבה נהרגת- כולם שילמו את המחיר הכבד ביותר שהוא חייהם.
4. ביום הזיכרון עושים את כל הדברים שצוינו במצגת.
5. יש לבריטים מנהג דומה- נהוג היה לשים פרח אדום על דש הבגדים. מדינת ישראל אימצה את המנהג ומשרד הביטחון מחלק כל שנה מדבקות עם פרח דם המכבים.



אמרי: בחלק הקרוב של השיעור נכיר כמה סיפורים של חללים. חשוב לי שתכירו את הסיפורים שלהם.

חלק ב - היכרות עם סיפורים של נופלים (20 דק')



סיפורים של נופלים

ניתן לבקש מתלמיד/ה להקריא כל אחד מהדמויות.



לאחר שקוראים על 4 החללים, **ניתן לתת מקום לתלמידים ממשפחות שכולות לספר.**



שאלי

- מה מהסיפורים הכרתם?
- האם יש סיפור נוסף שאתם מכירים והייתם רוצים לספר לכיתה?
- למה לדעתכם חשוב לזכור ולהזכיר את הנופלים?



למחנכת

בגיל החטיבה קשה להבין מהי האחריות שלנו כחברה בזיכרון היום והנופלים. בגיל זה התלמידים לרוב עסוקים בעצמם ובמעגל החברתי הקרוב שלהם. עם זאת, דווקא עכשיו יש חשיבות גדולה בחיבור שלהם לזיכרון המשותף הזה שקושר את כולנו אחד לשני ולחיים בארץ הזו. חשוב מאוד שהם ינסו לענות על השאלה למה חשוב לזכור ולהזכיר. אנחנו זוכרים שנה אחר שנה את הנופלים. עם זאת, יום הזיכרון מזכיר לנו גם את החיים. דורש מאתנו להסתכל על המציאות ולשאול את עצמנו כיצד אנו יכולים להפוך את החיים פה להיות הכי טובים, צודקים וטובים לכולם. השכול המשותף שלנו מתוך ההגנה על הארץ מחייב אותנו גם ליצור ולעצב את החברה הישראלית אותה אנו שואפים לקיים.

חלק ג – עוסקים במוות אך עוסקים גם בחיים (10 דק')



אמרי: אז בשיעור הזה הכרנו עד כה מעט יותר את יום הזכרון והכרנו גם סיפורים של נופלים. אנחנו הולכים לראות סרטון קצר שבו נואמת מרים פרץ. מרים, היא אמא של אוריאל ואלירז פרץ זכרונם לברכה. את בנה הבכור היא איבדה בשנת 1998 ואת בנה השני איבדה בשנת 2010. מאז שאיבדה את בנה השני, מרים מסתובבת במקומות שונים בחברה הישראלית ומדברת עם בני נוער ומבוגרים על חשיבות השמירה על החברה הישראלית. לפני שנה היא נאמה בעצרת שהתקיימה בתל אביב לזכר רצח יצחק רבין. נראה כעת חלק מהדברים שהיא אמרה שם.

צפו ביחד בסרטון



שאלו לסיכום

- מה אתם חושבים על מרים פרץ?
- זה נראה לכם קל מה שהיא עושה? דווקא אחרי ששני בנים שלה נהרגו..
- למה לדעתכם היא בוחרת לדבר עם אנשים על החברה הישראלית?
- מה בעצם היא מצפה מאיתנו? מכם?

אמרי לסיכום: יום הזיכרון הוא יום מאוד מיוחד בחברה שלנו. זה יום שבו אנחנו מתייחדים עם המשפחות השכולות ואומרים להם שלמרות שהם מתמודדים עם השכול בכל יום, היום אנחנו איתם. זה יום שמדגיש לנו את החשיבות של החיים המשותפים שלנו פה במדינה.

אנשים רבים מתו לצערנו בהגנה על המדינה. יש עלינו אחריות ליצור מדינה שראוי לחיות בה ושיש בה כבוד כלפי כולם. גם בבתינו שלנו, גם בכיתות שלנו, גם בבית הספר שלנו ובעיר שלנו. חברה שתהיה ראוייה לזכרם של הנופלים.